

Nákladní škola Březová, okres Sokolov

***Školní vzdělávací program Klasik
zpracovaný podle RVP ZV***

***Školní družina Březová, okres Sokolov,
Komenského 232***

1.10.2019

Obsah

Školní vzdělávací program Klasik	1
Obsah	2
1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika školní družiny	3
2.1 Organizace a její součásti	4
2.2 Začlenění školní družiny	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4 Vybavení družiny	4
2.5 Zajištění a podmínky bezpečnosti	4
2.6 Spolupráce školní družiny s rodiči žáků, s pedagogy	4
2.7 Ekonomické podmínky	5
3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	5
4 Časový plán školní družiny	5
5 Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny	5
5.1 Činnostní obsah ŠVP	5
5.2 Strategické výchovné a vzdělávací postupy	5
5.2.1 Postupy uplatňované k naplňování klíčových kompetencí ve školní družině	5
5.2.2 Kompetence	6
5.2.3 Činnostní obsah oblasti Učit se znát	8
5.2.4 Činnostní obsah oblasti Učit se, jak na to	8
5.2.5 Činnostní obsah oblasti Učit se, žít společně	9
5.2.6 Činnostní obsah oblasti Učit se být	10

1 Identifikační údaje

Oficiální název:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY BŘEZOVÁ, KOMENSKÉHO 232

Předkladatel:

Název školy

Základní škola Brezová, okres Sokolov

Adresa školy

357 61 Brezová, Komenského 232

Jméno ředitele

Mgr. Jiří Daneš

Kontakty

telefon: 352 633 540 (45)

Web: www.zs-brezova.cz

E-mail: info@zs-brezova.cz

reditelzs@zs-brezova.cz

Fax: 352 633 555

IČO: 75005760

IZO: 102416761

REDIZO: 600073157

Vedoucí vychovatelka

Monika Birošová

E-mail: birosova@zs-brezova.cz

Zřizovatel:

Název

Město Brezová

Adresa

357 61 Brezová, nám. Míru 230

Kontakty

telefon: 352 633 510

Web: www.mu-brezova.cz

IČO: 259250

Platnost dokumentu od 01.09. 2019

Podpis ředitele

razítko

2 Charakteristika školní družiny

2.1 Organizace a její součásti

Školní družina je součástí Základní školy Březová, Komenského 232, okres Sokolov. Její kapacita je 90 účastníků. Tvoří ji tři oddělení, do kterých jsou zařazeni žáci 1. – 5. třídy. Není-li kapacita naplněna, je možné zařadit do oddělení i žáky druhého stupně, přednostně pak žáky dojíždějící.

2.2 Začlenění školní družiny

Školní družina je umístěna v budově bývalého 1. stupně základní školy. Dvě oddělení mají svou kmenovou učebnu a další místnost určenou k volnoaktivitám žáků. Do školní družiny se vchází přes centrální vchod školy, sama družina je však od ostatních prostor budovy oddělena vlastními uzamykatelnými dveřmi.

Docházející děti navštěvují školní jídelnu, která je součástí právního subjektu. Jídelna se nachází v hlavní budově, do které se přechází přes pěší zónu.

Před budovou školy je klidová zóna, přímo na ni navazuje školní hřiště. Škola je zároveň mimo hlučnost a nebezpečí komunikací.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve školní družině jsou tři kvalifikované vychovatelky.

2.4 Vybavení družiny

Školní družina má vytvořeny pro zájmové vzdělávání dobré podmínky. Vzhledem k tomu, že je součástí školy, může využívat všechny školní odborné učebny a tělocvičnu nebo školní sportovní areál. Školní družina odpovídá zdravotním a hygienickým požadavkům.

Do šatny se vchází z chodby školní družiny, každé dítě má přidělený svůj box v šatní stěně a místnost je uzamykatelná. K dispozici je dostatečný počet WC s teplou vodou. Vychovatelka ŠD má k dispozici svou vlastní kancelář, vlastní WC.

Vybavení hrami, hračkami a didaktickou technikou je dostatečné, dle finančních možností školy je každoročně obměňováno.

2.5 Zajištění a podmínky bezpečnosti

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj účastníků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Podporuje dobré vztahy nejen mezi účastníky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna těmito dokumenty:

- Školní řád ZŠ¹
- Školní řád ŠD¹
- Vnitřní řády specializovaných učeben¹
- Užívání mimoškolních prostor je ošetřeno pravidly bezpečnosti.
- V dalších prostorech se účastníci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

2.6 Spolupráce školní družiny s rodiči účastníků, s pedagogy

Školní družina se snaží, aby mezi vychovatelkou a rodiči byla oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Na začátku školního roku jsou rodiče seznámeni s řádem školní družiny.

Školní družina svými prostředky na základě požadavků pedagogiky volného času svým programem navazuje na základní školu. Vědomosti i dovednosti účastníků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje.

¹ K nahlédnutí ve sborovně školy, v učebnách, v ředitelně školy, na webových stránkách školy.

2.7 Ekonomické podmínky

ŠD je určena pro žáky ZŠ Brezová, okres Sokolov. Přednost mají žáci nižších ročníků a žáci zaměstnaných rodičů. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Za pobyt ve školní družině se vybírá úhrada neinvestičních výdajů žáka, která je stanovena zvláštní vyhláškou ZŠ a činí 30,- Kč měsíčně na žáka, tj. 300,- Kč ročně. Platba se hradí hotovostně ve dvou splátkách.

3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vychovatelka se snaží vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti všech účastníků, k jejich učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhá jim dosáhnout co největší samostatnosti. Dětem se speciálními potřebami je věnována individuální péče.

Cíle i záměry zájmového vzdělávání jsou pro vzdělávání všech účastníků společné. ŠD plně respektuje individuální potřeby a možnosti účastníka. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a učení ve ŠD. Těmto účastníkům družina poskytuje možnost mimořádného odpočinku, přerušování práce, dohotovování výrobku jiný den či náhradní aktivitu. Tyto podmínky se snažíme zajistit a připravit ve spolupráci s rodinou. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

4 Časový plán školní družiny

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno ve dnech školního vyučování a školních prázdninách.

Podmínky pro příchody a odchody ze ŠD jsou uvedeny ve vnitřním Řádu školní družiny.

Časový plán školní družiny bude aktualizován každý rok. Je rozdělen do měsíčních cyklů a je tvořen s ohledem na roční období, svátky a významné dny (Vánoce, Velikonoce...), lidové zvyky a tradice národa, světové dny (např. Den Země, ...) apod.

5 Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny

5.1 Činnostní obsah ŠVP

Pro vzdělávací program školní družiny jsme zvolili „čtyři pilíře“ vzdělávání podle UNESCO –

- *Učit se znát*
- *Učit se, jak na to*
- *Učit se žít společně*
- *Učit se být*

5.2 Strategické výchovné a vzdělávací postupy

5.2.1 Postupy uplatňované k naplňování klíčových kompetencí ve školní družině

- V činnosti účastníků upřednostňujeme hru a přes hru se dostáváme k činnostem výchovným a vzdělávacím.
- Prostřednictvím hry navozujeme kladné emoce a vyvoláváme nové zážitky, dosahujeme jejich uvolnění, kladného vzrušení, ale i následného uklidnění. Naším cílem je dosáhnout z pobytu ve školní družině prožitků.
- Pracujeme podle operativních měsíčních činnostních cyklů – vždy bereme v úvahu dané vnější podmínky. Před zpracováním plánu si ujasníme cíle činnosti i způsoby, jimiž chceme cílů dosáhnout.
- Nepracujeme nahodile, smyslem naší práce je návaznost.
- Krátkodobé projekty upřednostňujeme před činnostmi jednotlivce.
- Motivující postupy používáme pro ztotožnění účastníků s danou činností.
- Maximálně dodržujeme zásadu, že jakékoli činnosti musí být bezpečné, tělesně pro účastníky přiměřené a sociálně nedeprimující, klima v oddělení musí být pozitivní.
- Kooperativně propojujeme činnosti jednotlivých účastníků, zdravá soutěživost se nesmí změnit v řevnivost.
- Za dobrou práci, snahu, pěkný přístup vždy účastníka či skupinu odměňujeme či chválíme.
- Individualismus doplňujeme skupinovou, kolektivní prací.

- Ve všech tematických okruzích volíme formou didaktických her pravidelné, průběžné, příležitostné činnosti, spontánní aktivity, odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- Používáme ve všech tematických okruzích možnost vyrábět, malovat, zpívat, besedovat, sportovat, hrát divadlo apod.
- Usilujeme o individuální přístup k účastníkům se zvláštními poruchami chování nebo jinými specifickými potřebami.
- Sledujeme činnost účastníků nadprůměrných a snažíme se jejich schopnostem vycházet vstříc.
- Veškeré dění směřujeme k zhodnocení výsledku samotnými účastníky včetně sebehodnocení.

5.2.2 Kompetence

Dlouhodobým procesem, v průběhu několikaleté docházky do školní družiny, působíme na účastníky v oblasti získávání souhrnu znalostí, schopností, praktických dovedností a postojů a umění využívat je v praxi. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

V rámci pedagogického procesu ve ŠD se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí.

Kompetence k učení	Účastník:
	<ul style="list-style-type: none"> - rád získává nové informace, pracuje s nimi - dokončí započatou práci - klade si otázky a hledá na ně odpovědi - získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže samostatně vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého - nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení - všímá si problémů druhých, umí nabídnout řešení - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí - umí vyhledat informace k řešení problémů - umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností - chápe, že vyhýbání se problémům, není řešení
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem, nebojí se vyjádřit svůj názor - naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je - dokáže vést dialog - umí pracovat s informacemi - vyjadřuje se kultivovaně - dokáže vhodně argumentovat a obhájit své názory - dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem
Sociální kompetence	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje v kolektivu - vyjadřuje své názory - umí jednat s dospělým i s vrstevníky - je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým - umí přijímat názory druhých, respektuje je a spolupracuje při řešení problémů - zná možnosti jak vědomě zvládat své emoce a sebereflekтуje na ně - má upevněny hygienické návyky
Občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje druhé, odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské atd. - dokáže v tísní přiměřeně okolnostem pomoci - dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích se kterými nesouhlasí - dokáže odolat psychickému nátlaku - uvědomuje si, že za své činy má odpovědnost - zná svá práva a povinnosti - dokáže vyhodnotit situaci, dle svých možností - chápe a vnímá tradice, historii a kulturu - je ohleduplný k přírodě - uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob
Kompetence k trávení volného času	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic - rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech - dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení - dokáže pracovat podle instrukcí a návodu

- váží si práce své i ostatních
- reaguje na potřeby a pomoc druhých
- chrání zdraví své i druhých
- dokáže své dovednosti a výsledky své práce nabídnout jiným
- je ohleduplný k přírodě a lidem kolem sebe
- umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě.
- umí zhodnotit práci svou i druhých
- umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

5.2.3 Činnostní obsah oblasti Učit se znát

<i>Obsah</i>	<i>Cíle</i>	<i>Metody, formy, prostředky</i>
Rodina – funkce – členové – vztahy	- objasňovat význam rodiny, její funkci	- využít besed, společné četby, hra na rodinu, řízené rozhovory na toto téma
Škola – družina – organizace – charakteristika	- v praxi vysvětlovat fungování strukturované organizace - vysvětlovat význam režimu (řádu), principů demokracie	- diskuse nad programem činnosti ŠD, vyvození minimálně dvou návrhů, možnost volby
Obec – funkce obce (město – vesnice) – historie a tradice – osobnosti – současnost (nabídky)	- seznamování s funkcí obce včetně významu politického - vést k účtě k místním tradicím, seznamovat je s regionální historií, význačnými osobnostmi apod. - vytvářet v nich povědomí o kulturních a sportovních možnostech	- vycházky - informace rodičům o konání kulturních či sportovních akcí, doporučení návštěvy - estetické využití (výtvarné práce), společná četba atd. - motivační soutěž - funkce muzea
Region – kultura – sport – zvyky a tradice		
Česko – původ – lokalizace – řeč – skupiny obyvatel		
Evropa – hranice – státy – vlajky	- vhodnými formami rozvíjet znalosti o naší vlasti, o Evropě, ale i celém světě	- mapy - knihy, časopisy, DVD - výtvarné práce (vlajky) - stolní hra Vlajky - besedy o cestování - ukázky suvenýrů z cest
Svět – zajímavosti		

5.2.4 Činnostní obsah oblasti Učit se, jak na to

<i>Obsah</i>	<i>Cíle</i>	<i>Metody, formy, prostředky</i>
Beseda, diskuse	- naučit účastníky besedovat a diskutovat nad společnými činnostmi, výsledky své práce atd.	- beseda, diskuse
Encyklopedie, odborné knihy, časopisy, internet	- rozšiřovat školní znalosti účastníků potřebných pro získávání informací atd.	- PC, nové vědomostní hry - návštěva knihovny, školní knihovna, časopisy apod.
Sdělení, informace, sdělovací prostředky	- prohlubovat znalosti účastníků spojených s rozlišováním a tříděním informací	- hry, popisy her
Pozorování, experimenty	- vést je při praktických činnostech k promyšlenému pozorování, v případě potřeby zdravému experimentování	- koutek živé přírody - vycházky
Pojmy	- zkvalitňovat schopnosti používat odborné termíny nebo zkoušet definovat nově získané poznatky	- metodické hry - vzájemná komunikace

5.2.5 Činnostní obsah oblasti Učit se, žít společně

<i>Obsah</i>	<i>Cíle</i>	<i>Metody, formy, prostředky</i>
Starší – mladší, děti - dospělí	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně rozvíjet úctu k starším a dospělým - učit chápat rozdíl mezi mužem a ženou či dívkou a chlapcem - vysvětlovat, jaký mají fyziologické odlišnosti vliv na jejich chování i jednání - učit znát jejich práva 	<ul style="list-style-type: none"> - četba - doporučená návštěva kulturních akcí - diskuse
Ženy – muži, chlapci – dívky		
Rizika plynoucí z narušených vztahů	<ul style="list-style-type: none"> - objasňovat nebezpečí, která je v životě mohou potkat: domácí násilí, pedofilie, znásilnění atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné rozhovory
Slabí – silní, zdraví – nemocní	<ul style="list-style-type: none"> - učit vnímat rozdílnost, vštěpovat jim zásadu, že existují skupiny lidí, které potřebují naši pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - domov seniorů, rozhovory o prarodičích - výroba drobných dáreků
Rozdílné rasy		
Kritika – sebekritika, výtky – pochvala	<ul style="list-style-type: none"> - v praxi se zaměřit na přijímání kritiky - schopnost samy sebe kriticky zhodnotit - aby ze své pozice uměli pochválit, ale v případě potřeby i vyslovit přiměřenou (taktní) výtku 	<ul style="list-style-type: none"> - každodenní komunikace
Nadřízený – podřízený	<ul style="list-style-type: none"> - vést k tomu, aby chápali, proč je nutné ve společnosti vytváření hierarchií v oblasti řízení 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na žáky a učitele
Individualismus – skupinová práce	<ul style="list-style-type: none"> - vést k pochopení výhod skupinové práce 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinové činnosti
Slušné chování	<ul style="list-style-type: none"> - vést ke slušnému chování, vyjadřování bez vulgarismů, ke gentlemanskému chování chlapců k dívkám atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování, ankety
Správné stolování	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubovat a rozvíjet zásady správného stolování (např. používání různých druhů příborů atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> - využít společného stolování ve školní jídelně, hra na restauraci (host, číšník, kuchař)
Hygiena	<ul style="list-style-type: none"> - směřovat účastníky k průběžné péči o osobní hygienu (pravidelné mytí, koupání, výměna prádla, přezouvání se atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s informacemi; důsledné vysvětlování možných problémů, četba

5.2.6 Činnostní obsah oblasti Učit se být

<i>Obsah</i>	<i>Cíle</i>	<i>Metody, formy, prostředky</i>
Povinnosti k sobě – povinnosti k jiným	<ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout toho, aby pochopili význam slova „povinnost“ - aby chápali, že „já“ jako součást společnosti mám určité povinnosti ke společnosti, ale také k sobě (povinnost vydělávat peníze má význam pro rodinu, ale také pro mne... apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - metodické hry
Povinnost – zábava a relaxace	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, že povinnosti neexistují bez zábavy a relaxace a naopak, osvětlit jim, proč tomu tak je 	<ul style="list-style-type: none"> - karneval (masek, pyžamový atd.) - Den dětí
Nahodilost - plánování	<ul style="list-style-type: none"> - učit děti plánovat svou činnost i činnost skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> - přizvat žáky k plánování činnosti školní družiny - společně vyhodnocovat činnost školní družiny
Kvizy, tajenky, doplňovačky, křížovky	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet logické myšlení, učit ověřování správných postupů, posuzování dosažených výsledků atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - hry, soutěže, kvízy
Míčové hry – pravidla – umění prohrávat – fair play	<ul style="list-style-type: none"> - seznamovat s pravidly základních míčových her - vyžadovat dodržování pravidel - vést je k umění přijímat případný sportovní neúspěch - odvykat nesportovnímu chování - učit se chovat při sportu čestně 	<ul style="list-style-type: none"> - využívat školní tělocvičny, víceúčelového hřiště škole a blízkého lesoparku - školní olympiáda
Práce v týmu – individualismus	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlit, že ve většině životních situací, nejen ve sportu, tým dokáže víc než jednotlivec 	<ul style="list-style-type: none"> - hry - soutěže
Osobní i kolektivní bezpečnost – nezdravé riskování	<ul style="list-style-type: none"> - učit je překonávat přírodní překážky - učit děti zásadám první pomoci - naučit je znát krizová telefonní čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky - dopravní soutěž, zdravotní soutěž, návštěva zdravotnického kroužku
Náchylnost k nemocem – odolnost (posilování, otužování)	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet v dětech potřebu po pohybu - vysvětlovat nebezpečí obezity atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - využívat přirozené potřeby např. pořádáním tanečních akcí, aerobiku atd. - využívat školní tělocvičnu
Pobyt venku – ekologie	<ul style="list-style-type: none"> - vést žáky ke sledování změn v přírodě v závislosti na roční době - ke sledování života zvířat a tím v nich prohlubovat vztah k přírodě a péči o ni 	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky, využití poznatků z prvouky
Zdravý životní styl – nezdravé návyky	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlovat dětem význam zdravé stravy, nebezpečí návykových látek apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické hry, kvízy
Rukodělné činnosti Výtvarné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - prohlubovat manuální zručnost, schopnost hledání vhodných pracovních postupů - podporovat kreativitu, fantazii, nápaditost, rozvíjet estetické cítění, vytvářet prožitek z tvorby... - naučit děti posoudit vhodné a nevhodné materiály, objasnit pojmy funkční, estetický apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s netradičními materiály (kámen, kůže, drátek, papírová lepenka, textil, sklo...) - návštěva domova seniorů s dárky při vhodných příležitostech - zapojování do soutěží - výzdoba interiérů školní družiny, školy atd.